

IEGUVUMI NO LATAK IESTĀŠANĀS ILAC (STARPTAUTISKĀ LABORATORIJU AKREDITĀCIJAS KOOPERĀCIJA) I

PAPLAŠINI GLOBĀLĀS TIRDZNIECĪBAS ROBEŽAS

Starptautiskā laboratoriju akreditācijas kooperācija ILAC nodrošina prasību harmonizāciju un savstarpējo atzīšanu tādām atbilstības novērtēšanas darbībām kā testēšana, kalibrēšana, medicīnas izmeklējumi, inspicēšana, prasmes pārbaūžu organizēšana un references materiālu ražošana. Tuvākajā nākotnē jomas tiks papildinātas ar biobankām. Pievienojoties šai starptautiskai organizācijai un parakstot savstarpējās atzīšanas vienošanos, (ILAC MRA Multilateral Recognition Arrangement) savstarpēji tiek atzīta dalībnieku akreditācijas sistēmu ekvivalence un akreditēto iestāžu izsniegtie atbilstības novērtēšanas rezultāti.

LATAK jau kopš 2002.gada ir pilntiesīgs Eiropas akreditācijas kooperācijas EA dalībnieks testēšanas, kalibrēšanas, medicīnas laboratoriju un inspicēšanas iestāžu akreditācijas jomās.

TESTĒTS VAI INSPICĒTS VIENREIZ, ATZĪTS VISUR

ILAC MRA ļauj izmantot savstarpējās atzīšanas principus globālajā tirdzniecībā. Ja atbilstības novērtēšana veikta, izmantojot standartizētas vai citādi atzītas prasības un metodes, akreditēto iestāžu izsniegtie rezultāti ir atzīstami citā ILAC dalībvalstī, neveicot papildu atbilstības novērtēšanu. Protams, jābūt nodrošinātam, lai šīs produktam vai pakalpojumam noteiktās prasības un pārbaudes metodes tiek atzītas attiecīgajās valstīs vai starp iesaistītajām pusēm.

KĀDI IEGUVUMI ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒŠANAS INSTITŪCIJĀM NO ILAC MRA?

Atbilstības novērtēšanas iestādēm ILAC MRA rada iespēju piedāvāt savus pakalpojumus vai izmantot atbilstības novērtēšanas rezultātus plašākā ģeogrāfiskā reģionā.

Ražotājiem iespējams saņemt atbilstības novērtēšanas pakalpojumu ātrāk, ērtāk un izdevīgāk, izmantojot vietējās laboratorijas vai inspekcijas.

KĀ DARBOJAS ILAC MRA?

Akreditācijas iestāde, tostarp LATAK, parakstot ILAC MRA apņemas saglabāt izveidotās akreditācijas sistēmas atbilstību ISO/IEC 17011 standarta prasībām un nodrošināt, lai visas akreditētās laboratorijas un inspicēšanas iestādes atbilstu standarta ISO/IEC 17025; ISO 15189 un ISO/IEC 17020 prasībām.

KĀ DARBOJAS ILAC MRA?

ILAC savstarpējo atzīšanu nodrošina, veicot konkrēto valstu akreditācijas iestāžu vai izveidoto ģeogrāfisko reģionu akreditācijas organizāciju salīdzinošo novērtēšanu. Eiropas akreditācijas kooperācija EA, līdzīgi kā APLAC, SADCA, ARAC un IAAC, ir atzītas kā reģionālās akreditācijas organizācijas un nodrošina atbilstību ILAC prasībām. Akreditācijas iestāde, esot kā savstarpējās atzīšanas vienošanās parakstītājai kādā no reģionālajām akreditācijas organizācijām, var tikt atzīta arī starptautiskā līmenī. LATAK šajā gadījumā nodrošina atbilstību ILAC un arī EA noteiktajām prasībām.

ILAC MRA ZĪMES LIETOŠANA

ILAC MRA zīme būs redzama uz akreditēto laboratoriju un inspekciju akreditācijas apliecībām un to drīkst izmantot arī uz akreditēto kalibrēšanas, testēšanas un medicīnas laboratoriju un inspicēšanas institūciju izsniegtajiem pārskatiem, ziņojumiem vai sertifikātiem kopā ar nacionālo akreditācijas zīmi.

Izmantotie saīsinājumi:

MRA - Multilateral Recognition Arrangement - daudzpusējās atzīšanas vienošanās

EA - Eiropas Akreditācijas kooperācija

APLAC - Āzijas Klusā okeāna laboratoriju akreditācijas kooperācija

IAAC - Amerikas akreditācijas kooperācija

SADCA - Dienvidāfrikas attīstības kopiena akreditācijas jautājumos

ARAC - Arābu valstu akreditācijas kooperācija

AFRAC - Āfrikas valstu akreditācijas kooperācija

WWW.LATAK.GOV.LV

IEGUVUMI NO LATAK IESTĀŠANĀS ILAC (STARPTAUTISKĀ LABORATORIJU AKREDITĀCIJAS KOOPERĀCIJĀ) II

SAVSTARPĒJĀS ATZĪŠANAS PRINCIPI

Savstarpējās atzīšanas principi un prasības par atbilstības novērtēšanas iestāžu akreditāciju no ILAC atzītu akreditācijas iestāžu puses **ieestrādāti** arī Eiropas Savienības noslēgtajos līgumos ar **Kanādu, Japānu, ASV un citiem ģeopolitiskajiem reģioniem.**

INTEGRITĀTES SAGLABĀŠANA

Lai saglabātu ILAC MRA integritāti un vērtību, visi parakstītāji piekrīt **paziņot** ILAC par jebkādam būtiskām izmaiņām, tostarp: akreditācijas iestādes statusu un darbību; nosaukuma vai juridiskā statusa maiņu; jebkādu līgumu parakstīšanu, apturēšanu, nodibināšanu vai izbeigšanu; izmaiņām galvenajā vadošajā personālsastāvā vai organizatoriskajā struktūrā. Katrs MRA parakstītājs ieceļ atbildīgo par konsekventu un efektīvu komunikāciju starp organizācijām.

APKOPOJOT

ILAC MRA veicina uzticēšanos un nodrošina savstarpējo pārliecību par **akreditācijas iestāžu sadarbību**, tādējādi apliecinot kompetenci akreditētajām laboratorijām un inspicēšanas institūcijām. Savukārt šāda sadarbība veicina atvieglotu rezultātu atzīšanu starp dažādām valstīm un to tirgiem. MRA atbalsta globālo tirdzniecību, atceļot tehniskos šķēršļus, kuri varētu rasties, ja laboratorijām vai inspicēšanas institūcijām būtu nepieciešams piedāvāt savus pakalpojumus ārpus Latvijas vai Eiropas robežām.

Tas **samazina patērēto laiku un izmaksas**, kas varētu rasties ražotājiem eksportējot produktus un pakalpojumus starptautiskos tirgos. Tostarp ILAC sniedz pieeju starptautiskajai praksei un pieredzei, sniedz atbalstu un pārliecību valsts iestādēm un sabiedrībai kopumā. Viens no **ILAC** būtiskākajiem **mērķiem** ir nodrošināt uzticību apgalvojumam:

"Akreditēts vienreiz, atzīts visur!"

KAS IR ILAC?

ILAC ir globāla akreditācijas organizācija, kur pārstāvētas akreditācijas iestādes, profesionālās asociācijas un ieinteresēto pušu organizācijas visā pasaulē.

Tā ir pārstāvības organizācija, kas ir saistīta ar:

- akreditācijas prakses un procedūru izstrādi;
- akreditācijas, kā tirdzniecības veicināšanas instrumenta popularizēšanu;
- vietējo un valsts mēroga pakalpojumu sniegšanas atbalstīšanu;
- akreditācijas sistēmu izstrādi;
- kompetentu testēšanas (tostarp medicīnas) un kalibrēšanas laboratoriju atzīšanu, inspicēšanas institūciju, prasmes pārbaūžu organizatoru un references materiālu ražotāju atzīšanu visā pasaulē.

Šo mērķu sasniegšanā ILAC aktīvi sadarbojas ar citām līdzvērtīgām organizācijām visā pasaulē, tostarp standartizācijas organizācijām ISO, IEC un ITU.

Savstarpējā salīdzinošā novērtēšana ir kā instruments ekvivalences nodrošināšanai ILAC noteikumu un procedūru izpildei. **LATAK nodrošina ILAC prasību izpildi, īstenojot akreditācijas aktivitātes, kā arī iedrošina to piemērošanu no iesaistītajiem tehniskajiem ekspertiem un akreditētajām iestādēm.**

